

MML
MAAN-
MITTAUS-
LAITOS

KAIVOSPIIRITOIMITUS, KOPSA

2. Kokous 10.10.2025

Haapajärven kaupungintalo, valtuustosali

Kopsan kaivos Nro K4705

Haapajärven kaupungissa

Kaivosoikeuden haltija Fennia Gold Oy

Kaivospiiritoimitus tehdään Maanmittauslaitoksen toimesta

KOKOUKSEN AIHEET

- Toimitusprosessi, osapuolien roolit ja aikajana
- Tiedotus ja kokouksen laillisuus
- Sovellettava lainsäädäntö
- Valmistelevat toimet
- Kaivosluvan haltijan (Fennia Gold Oy) puheenvuoro
- Asianosaisten kuuleminen
- Kaivospiirin rajat
- Rajankäynnit ja yksityistieasiat
- Korvausmenettelyn alustus
- Korvausvaatimukset
- Maastokatselmukset
- Muut asiat
- Kokouksen päätös ja toimituksen eteneminen

TOIMITUSPROSESSI

- Maanomistajien tai muiden tahojen menetykset ja haitalliset vaikutukset käsitellään tässä kaivospiiritoimituksessa. Sellaiset haitat ja vahingot joiden arviointi on ennen aikaista voidaan käsitellä myöhemmin kaivoksen rakentamisen jälkeen mikäli haitallisen vaikutuksen toteutuminen on epävarmaa.
- Kaivospiiritoimitus suoritetaan Maanmittauslaitoksen määräämän toimitusinsinöörin johdolla ja käsiteltävistä asioista päätökset antaa toimitusmiehistö, johon kuuluu toimitusinsinööri sekä uskotut miehet.
- Kaivospiiritoimituksessa on tarkoitus määrätä kaivospiirialue Tukesin myöntämän luvan perusteella ja käsitellä korvauskysymykset soveltuvin osin.
- Kaivospiiritoimituksessa luvan haltijalle määrätään kaivospiirialue jonka perusteella luvan haltija saa kaivoskirjan.
- Kaivospiirialueen maapohjan omistus jää maanomistajien omaisuudeksi, mutta sen käyttöä rajoitetaan kiinteistörekisteriin merkittävällä käyttöoikeudella, lisäksi merkintä tulee kaivosrekisteriin.

KAIVOSPIIRITOIMITUKSEN OSAPUOLTEN ROOLIT

Maanmittauslaitos

- Hoitaa toimitusprosessin.
- Toimitusinsinööri edustaa ja toimii virkavastuulla.
- Lisäksi päättävässä asemassa ovat myös nk. uskotut miehet jotka ovat kunnanvaltuuston valitsemissa henkilöitä ja toimivat luottamustehtävässä.
- Toimitusinsinööri ja uskotut miehet muodostavat toimitusmiehistön.
- Toimitusmiehistö ei ole kummankaan osapuolen (kaivosluvan haltija / maan- tai muiden oikeuksien omistajat) asiamies / edustaja.

Kaivosoikeuden haltija (Fennia Gold Oy)

- On kaivospiiritoimituksen hakija ja vastaa kaivoksen suunnittelusta, rakennuttamisesta, käytöstä ja kunnossapidosta.
- Maksaa kaivospiiritoimituksen kustannukset sekä siinä toimitusmiehistön päättämät korvaukset.

Maan- ja muiden oikeuksien omistajat

- Kaikki ne omistajat tai muiden oikeuksien haltijat, joita kaivoshanke koskee.
- Oikeus valvoa omia oikeuksia ja etuja.
- Ei ole velvollisuutta olla aktiivinen, toimitusprosessi hoidetaan viranomaistyönä.

KAIVOSPIIRITOIMITUKSEN VAIHEET

1 Vaihe (2013 – 2025/05)

- Tukes on antanut kaivospiiripäätöksen 30.8.2013 KaivNro K7405.
- Päätökseen on haettu muutosta. Hallinto-oikeus 12.2.2015 ja Korkein hallinto-oikeus 27.6.2016 on muuttanut päätöstä kaivospiirialueelle johtavan tielinjauksen osalta. Muilta osin päätös on lainvoimainen.
- Kaivospiiritoimituksen ensimmäinen kokous on pidetty 10.12.2013. Ensimmäisessä kokouksessa on päätetty mm. edellytysten kaivospiirin määrittämiselle olevan olemassa.
- Kaivosoikeuden haltija on muuttunut Tukesin päätöksellä 12.10.2017. Kaivosoikeus siirtynyt Belvedere Mining Oy:ltä, Fennia Gold Oy:lle.
- Tukes on 25.4.2025 antanut kaivospiirin laajentamista koskevan päätöksen (apualue – uusi tielinjaus). Päätöksestä on valitettu.
- Kaivosluvan haltija on pyytänyt kaivostoimituksen jatkamista vuoden 2025 aikana. Pyynnön perusteella on tässä vaiheessa tarkoitus käsitellä kaivospiirin määrittäminen vuoden 2013 lupapäätöksen mukaisesti, pl. Tielinjaus.
- Kaivospiirialueelle johtavan tieyhteyden käsittely on oma prosessinsa ja sitä ei tässä yhteydessä käsitellä.

KAIVOSPIIRITOIMITUKSEN VAIHEET

2 Vaihe (2025 – 2026)

- Kokouksen 10.10.2025 valmistelevat työt tehty syksyn 25 aikana (maastotyöt ym. selostettu jäljempänä)
- Kokous 10.10.2025: Kyse on toimituksen II kokouksesta jossa mm. kuullaan osapuolia, käydään läpi kaivospiiritoimituksen yleisiä asioita sekä alustetaan korvausmenettelyä.
- Maastokatselmukset
- Loppukokous pyritään pitämään juhannukseen 2026 mennessä.
- Loppukokouksen jälkeen annetaan muutoksenhakuoikeus kaivospiiritoimituksessa tehtyihin päätöksiin.

TIEDOTUS JA KOKOUKSEN LAILLISUUS

Tiedotus

- Kutsut on lähetetty kaikille alueen kiinteistöjen omistajille n. 1,5km. säteellä kaivospiirialueen keskipisteestä lukien 12.9.2025/19.9.2025. Kutsu on lähetetty myös kaupungille, alueen tiekunnille sekä eri viranomaisille.
- Kokouksen pitämisestä on julkaistu lehtikuulutus Keskipohjanmaa lehdessä 13.9.2025 sekä Maanmittauslaitoksen verkkopalvelussa (kuulutukset).

Toimitusmiehet

- Toimitusinsinööri: Jaakko Järvitalo
- Uskotut miehet: Joonas Koistinen ja Juha Lappalainen

Erityisten oikeuksien ilmoittaminen

- Ilmoita mahdolliset erityisten oikeuksien haltijat toimitusinsinöörille (mm. vuokralaiset tmv.)

SOVELLETTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ JA VALMISTELEVAT TYÖT

Lainsäädäntö

- Tämä toimitus tehdään vanhan kaivoslain (503/1965) säännöksiä noudattaen koska asiaa koskeva hakemus oli vireillä TEM:ssä ennen nykyisen kaivoslain (621/2011) voimaantuloa.
- Toimitusmenettelyssä sovelletaan lisäksi kiinteistönmuodostamislainsäädäntöä.
- Korvausasioissa sovelletaan kaivoslakia ja soveltuvin osin lunastuslainsäädäntöä.

Valmistelevat työt

- Maanmittauslaitoksen toimesta on merkitty kaivospiirialueen rajat maastoon rajapyykeillä kaivosluvan mukaisesti. Kyse on tässä vaiheessa teknisestä työstä ja rajoja on vielä mahdollista tarkistaa.
- Maanmittauslaitos on tilannut kaivospiirialueelta kiinteistökohtaiset metsäarviot paikalliselta Metsänhoitoyhdistykseltä. Metsäarviot lähetetään omistajille niiden valmistuttua (arvio MHY loka/marraskuu 25).
- Lisäksi on tilattu metsäarviot kaivospiirin rajalinjojen mukaisesti 1,5m. leveältä alueelta.

KAIVOSLUVAN HALTIJAN PUHEENVUORO JA ASINAOSAISTEN KUULEMINEN

Fennia Gold Oy

Asianosaiset

KAIVOSPIIRIN RAJAT

Kaivospiirin määrittämisestä koskevat oleelliset säännökset

- Esteitä valtaukselle ovat mm. 30m varoetäisyydet lentokenttään ja maantiehen tmv. 50m etäisyys asuntoon, loma-asuntoon, rakennuspaikkaan jossa työt aloitettu, yli 35 000 voltin sähkölinjaan.
- Kaivospiirialue tulee määrittellä siten, että kaivospiirialue on yhtenäinen, suuruudelta ja muodolta käytännön vaatimuksia vastaava, ei saa määrätä suuremmaksi kuin on tarpeellista.
- Kaivospiiriä ei voi määrätä suuremmaksi kuin lupa osoittaa, vähäisiä rajojen tarkistuksia on kuitenkin mahdollista tehdä asianosaisten suostumuksella.
- Tietä varten tarvittava välttämätön alue voidaan osoittaa varsinaisen kaivospiirialueen ulkopuolelta (apualue -> ei kuitenkaan käsitellä tässä yhteydessä). Myöhemmässä vaiheessa voi tulla eri toimituksessa käsiteltäväksi mm. tieyhteys kaivospiirialueelle, jolloin se muodostettaneen kaivospiirin apualueeksi.

KAIVOSPIIRIN RAJAT

Kaivospiirin rajaukset, niiden tarkistamistarpeet ja rajalinjojen avaus

- Rajaus on tehty lähtökohtaisesti lainvoimaisen kaivosluvan laajuudessa ja tämän alueen on tarkoitus muodostaa kaivospiirin käyttöalueen.
- Rajauksessa on noudatettu lupa-aineistossa olevaa kaivospiirialueen kartta-aineistoa.
- Alustavat rajaukset on lähetetty tämän kokouksen kutsun yhteydessä kaikille niille kiinteistöille joiden alueelle kaivospiiri suoraan kohdistuu.
- Asianosaisten suostumuksella voidaan tehdä vähäisiä kaivospiirialueen rajojen tarkistuksia (jos on vaatimuksia, ole yhteydessä toimitusinsinööriin)
- Kaivospiirin rajat tulee avata ennen toimituksen lopettamista. Työ tilataan MML toimesta metsuripalveluyritykseltä. Rajalinjat avataan mahdollisesti keväällä 26.

RAJANKÄYNNIT JA YKSITYISTIEASIAT

Rajankäynnit

- Jos kaivospiirialueen ulkorajoilla havaitaan (tai maanomistaja ilmoittaa) kadonneita rajapyykkejä on nämä mahdollista selvittää erillisellä rajankäyntitoimituksella.
- Kaivospiirialueen sisälle jääviä rajapyykkejä ei erikseen ole järkevää selvittää rajankäynneillä, vaan nämä rajapyykit on kartoitettu ja uusi merkintä laitettu kaivospiirialueen ja kiinteistörajan leikkauspisteeseen.

Yksityistiejärjestelyt

- Jos on tarpeen käsitellä tieoikeuksia (esim. tilanne jossa olemassa olevien teiden käyttö estyy kaivoshankkeen vuoksi) on ne mahdollista käsitellä hakijan kustannuksella erillisessä yksityistietoimituksessa.
- Tätä tarvetta tarkastellaan myös viranpuolesta, kuitenkin maanomistajia / tiekuntia kehoitetaan olemaan asiasta yhteydessä toimitusinsinööriin mikäli tämänkaltaisen tarpeen havaitsee.

KORVAUSMENETTELYN ALUSTUS

- Korvaukset käsitellään ja määrätään pääsäännön mukaan viran puolesta toimitusinsinöörin johdolla ja toimitusmiehistön toimesta niiden kiinteistöjen osalta joihin kaivospiirialue fyysisesti kohdistuu. Sellaiselle kiinteistölle joihin kaivospiirialue ei fyysisesti kohdistu, korvauksia voidaan määrätä vain vaadittaessa.
- Korvausvelvollinen on kaivosoikeuden haltija.
- Korvausoikeus on käytännössä kaivoslaissa rajattu kohdistumaan kiinteistöön tai sille aiheutuviin vahinkoihin ja haittoihin.
- Osapuolilla on mahdollisuus myös sopia korvauksista.
- Korvausten tulee olla määriteltävissä taloudellisina menetyksinä, mm. tunnearvoja ei korvata.
- Kaivospiiritoimituksessa määrättävä korvaus on kertakaikkinen rahakorvaus (ei työsuorituksia, tai vuokraan tms. rinnastettavia korvauselementtejä). Vuotuiset kaivospiirimaksut, louhimismaksut tai sivutuotekorvaukset eivät ole asioita mistä päätetään kaivospiiritoimituksessa.

KORVAUSMENETTELYN ALUSTUS

- Korvaus muodostuu kohteen,- haitan- ja vahingonkorvauksesta.
- Kohteenkorvausta on mm. maapohja, puusto, puuston odotusarvo
- Haitankorvausta on sellainen menetys joka aiheuttaa taloudellista haittaa jäljelle jäävälle omaisuudelle tai sen käyttämiselle, esim. pirstoutumishaitta, kiinteistön arvonalenema)
- Vahingonkorvausta on sellainen menetys joka johtuu hankkeesta ja aiheuttaa tappioita, kustannuksia tms. (esim. tien kunnostus, työmaavahinko tms.)
- Omaisuus arvioidaan sellaisena kuin se päätöksentekohetkellä on, ja sen hetkisessä arvossa.
- Mikäli omaisuudelle on tehty tai tehdään muuttamistoimia sen jälkeen kun tieto ”lunastusuhasta” on saatu, ei tällaisia muutoksia tule huomioida korvausta määrättäessä.

KORVAUSMENETTELYN ALUSTUS

- Omaisuudesta tulee määrätä sen markkina-arvoa vastaava täysi korvaus.
- Markkina-arvoon määritetyille korvaukselle tehdään 25% korotus kohteen- ja haitankorvausten osalta (ei koske vahingonkorvausta). Huomioitava korvauksien sopimustilanteissa, mainittua korotusta ei näihin sovelleta.
- Metsätalousalueet arvioidaan tyypillisesti summa-arvomenetelmällä jossa lasketaan yhteen puuttoman maapohjan erillisarvo, puuston odotusarvo, taimikon arvo ja ainespuun arvo.
- Korvaukset määrätään lähtökohtaisesti sille joka omaisuuden omistaa. Esimerkiksi vuokralaiselle korvauksen saamista varten tulee esittää asiasta selvitys.
- Mahdollisia itse kaivostoiminnasta aiheutuvia tulevaisuudessa esiintyviä haittoja tai vahinkoja voi olla haastava luotettavasti arvioida tässä vaiheessa ennen kuin itse toiminta on käynnistynyt. Lisäksi niiden syntyminen tässä vaiheessa jää usein arvailujen varaan.

KORVAUSMENETTELYN ALUSTUS

- Päätöksentekohetkellä tulee lähtökohtaisesti korvata ne haitat ja vahingot joita voi pitää todennäköisinä päätöksentekohetkellä.
- Tämänkaltaiset korvausasiat harkitaan tapauskohtaisesti, mutta mahdollista on myös se, että niihin mahdollisesti liittyvät vaatimukset voidaan hylätä ennenaikaisina mikäli kyse on haitalliseen vaikutukseen liittyvästä epävarmuudesta.
- Jos tämänkaltaisen haitta tai vahinko kuitenkin ennakko-oletuksista huolimatta ilmenee kaivostoiminnan käynnistyttyä, asiasta on mahdollista sopia osapuolien välillä tai haettava 3 vuoden kuluessa ensimmäisestä havainnosta kaivostoimitus vireille jossa asia voidaan ratkaista.
- Korvauksista päätetään toimituksen loppukokouksessa.

KORVAUSMENETTELYN ALUSTUS

Seuraavankaltaisia asioita ei käsitellä tai hyväksyä kaivospiiritoimituksessa korvattavaksi

- Kaivostoiminnan vaikutukset henkilön terveyteen ja hyvinvointiin, ellei kyse ole ympäristövahinkolain säännöksiin perustuvasta asiasta joka aiheuttaa henkilövahingon.
- Jäännöskiinteistön omistusoikeuslunastuksia ei ole mahdollista tehdä. Todettakoon, että tietyissä tilanteissa uusi kaivoslaki tämän tunnistaa ja mahdollistaa.
- Vesilain perusteella käsiteltyä ja myönnettyä lupa-asiaa koskevat vaatimukset.
- Vesistön pilaantumisesta aiheutuvat haitat kuuluvat ensisijaisesti vesilain mukaan tutkittaviksi vesi- ja ympäristölupamenettelyssä. Kaivospiiritoimituksessa ei käsitellä vesistön pilaantumiseen liittyviä korvausvaatimuksia, ellei kyse ole esimerkiksi rantakiinteistön arvonalentumisesta mainitusta haitasta johtuen.

Oikeudenvallontakulut

Vanha kaivoslaki ei tunnista oikeudenvallontakuluja, toisin kuin uusi kaivoslaki. Asiasta on myös korkeimman oikeuden oikeuskäytäntöä. Ihan lähiaikoina maa-oikeus on kuitenkin tullut myös jokseenkin toisenkaltaiseen tulkintaan, kun vanhan kaivoslain mukaan tehdyssä toimituksessa on pidetty oikeuskäytäntöä oikeustilan epäselvyyden johdosta vanhentuneena ja asiassa on tutkittu myös uuteen kaivoslakiin rinnasteista jälkikorvauskysymystä.

KORVAUSMENETTELYN ALUSTUS

Puuston käsittely

Puuston käsittelyyn on seuraavat vaihtoehdot:

1. Puuston korvauksesta tai käsittelystä sovitaan osapuolien välillä. Sopimus voi koskea myös sitä, että puustosta tai sen odotusarvosta ei tässä vaiheessa määrätä korvauksia ja puusto voi toistaiseksi jäädä kasvamaan. Mikäli varsinainen kaivostoiminta alkaa, puusto tulee tarpeellisilta osin poistettavaksi ja puustokorvaukset sovitaan siinä vaiheessa osapuolien välillä.
2. Maanomistaja pyytää poistamaan puuston ja jättämään sen pinoon sovittavaa paikkaan kiinteistön lähialueelle.
3. Puusto lunastetaan nyt ja siitä määrätään lunastuskorvaus.

Jos puuston käsittelystä ei muuta sovita, toimitusmiehet määräävät puustosta lunastuskorvauksen tässä toimituksessa. Määräaika sopimisesta puuston käsittelylle on 30.3.2026 jonka jälkeen toimitusmiehet lähtevät valmistelevaan asiaa siitä näkökulmasta että puustosta määrätään lunastuskorvaus.

KORVAUSMENETTELYN ALUSTUS

Puuston käsittely avattavien kaivospiirin rajalinjojen osalta:

1. Puusto poistetaan noin 1,5 metriä leveästi
2. Puusto katkotaan paikalleen ja sitä ei sen enempää käsitellä
3. Maanomistaja voi halutessaan hyödyntää poistetun puuston
4. Puustosta määrätään täysi lunastuskorvaus

Puuston käsittelystä rajalinjalla on mahdollista sopia myös toisin.

KORVAUSVAATIMUKSET

- Asianosaisilla on mahdollista esittää korvausvaatimus. Korvausvaatimuksessa on oleellista tuoda esille se, taloudellinen menetys perusteluineen mistä olette korvausta vailla. Lisäksi voi esittää halutessaan euromääräisen vaatimuksen.
- Korvausvaatimuksen esittäminen ei ole pakollista, korvaukset harkitaan ja käsitellään viran puolesta niiden kiinteistöjen osalta joiden alueelle kaivospiiri fyysisesti ulottuu.
- Korvausvaatimuslomakkeet lähetetään viimeistään kahden viikon kuluessa. Ilmoita kokouksen jälkeen toimitusinsinöörille sähköpostiosoite jos haluat lomakkeen välittömästi.
- Korvausvaatimuksella ei ole muotomääräyksiä. Voi hyödyntää lomaketta tai esittää vaatimuksen esim. sähköpostilla.
- **Korvausvaatimusten tulee olla toimitusinsinöörillä 31.1.2026 mennessä.**
- Toimitusinsinööri lähettää korvausvaatimukset Fennia Gold Oy:lle jolle varataan mahdollisuus esittää oma vastine.

MAASTOKATSELMUS

- Katselmus pidetään perjantaina 14.11.2025 klo. 10 alkaen
- Korvausarviointia varten tarpeelliset katselmukset pidetään myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana.
- Kyse on metsätalousalueista joten maastokatselmuksessa ei kategorisesti lähdetä tarkistamaan jokaista metsäkohdetta. Näiden tietojen tarkastaminen tapahtuu lähtökohtaisesti osapuolista riippumattoman Metsänhoitoyhdistyksen toimesta ja ammattitaidolla joka lähtökohtaisesti on luotettavaa tietoa. Katselmusta on mahdollista vaatia myös metsätalousalueilla tehtäväksi.
- Näin ollen katselmuksissa tarkistettavat kohteet voivat olla varsin suppeat. Maanomistajia pyydetään itse esittämään esim. korvausvaatimuksen yhteydessä ne kohteet mitkä olisi syytä katselmoida.

MUUT ASIAT

- Fennia Gold Oy vastaa toimituskuluista ja osamaksut peritään toimitusinsinöörin päättäminä ajankohtina.
- Tämän kokouksen asiakirjat lähetetään kahden viikon kuluessa.
- Kaivospiiritoimituksen internetsivut löytyy osoitteesta <https://www.maanmittauslaitos.fi/TN2013-458184>
- Seuraavasta kokouksesta tiedotetaan kutsukirjeillä

KOOSTE AIKATAULUISTA

- Maastokatselmus 14.11.2025
- Selvitettävät asiat 14.11.2025 mennessä
- Metsätalousarviot luvattu marraskuun 2025 loppuun mennessä.
- Yhtiön vastaus selvitettäviin asioihin 15.12.2025 mennessä
- Korvausvaatimukset perjantaina 31.1.2026 mennessä.
- Sopiminen puuston käsittelystä 30.3.2026 mennessä.
- Seuraava kokous mahdollisesti 04-07.2026 välillä